

Ervaringen uit de praktijk

Cursus Rivierkreeften herkennen bij Wetterskip Fryslân

Onze exotenbestrijders (voormalige muskusrattenbestrijders) komen steeds meer exoten tegen, waaronder de verschillende soorten rivierkreeften. Deze zoetwaterkreeften zijn levende bijvangsten in de vangkooien die in het veld staan om muskusratten te vangen.

Er hebben zich inmiddels 2 soorten gevestigd in Friesland; de gevlekte en gestreepte Amerikaanse rivierkreeft. De rode Amerikaanse rivierkreeft is een aantal maal aangetroffen, maar lijkt zich hier nog niet gevestigd te hebben. In de toekomst komen er mogelijk nog andere soorten bij.

Om de verschillende soorten goed uit elkaar te kunnen houden, hebben de exotenbestrijders in 2018 een praktische cursus 'Ecologie en herkennen van rivierkreeften' gekregen. De cursus is gegeven door Jelle Stienstra, een kreeftdeskundige die veel met Stichting EIS samenwerkt. Alle soorten rivierkreeften waren van klein tot groot te bewonderen in bakken. Het kunnen zien en vergelijken van de verschillende soorten was erg interessant en van grote meerwaarde. Deze kennis, in combinatie met de zoekkaart van Stichting EIS Nederland, geeft de exotenbestrijders voldoende gereedschap om de rivierkreeften de juiste naam te geven.

Als de exotenbestrijders in het veld rivierkreeften in de vangkooien hebben, worden deze via de app "snApp de exoot" (<https://snappdeexoot.nl/>) geregistreerd. Tot op heden is de afspraak dat bestrijders de kreeften terugzetten in het water waar ze gevangen zijn. In het voorjaar van 2019 zijn er gesprekken met de Provincie Fryslân om te kijken welke mogelijkheden er zijn om te voorkomen dat de hoeveelheden aan rivierkreeften net zo groot worden als het westen van het land.

Al meerdere jaren hebben de waterschappen de wettelijke taak om muskusratten te bestrijden. In Friesland is deze bestrijding zo uitgevoerd dat er nog weinig muskusratten aanwezig zijn. Dit is ontzettend mooi, want hieruit blijkt dat het mogelijk is om exoten aan te pakken. Wel moet er een goed plan aan de basis liggen en moeten er voldoende mankracht en financiën beschikbaar zijn. Het grote voordeel van het beperkte aantal muskusratten is dat er minder vangmiddelen in het veld staan. Hierdoor is de kans op ongewenste bijvangsten ook een stuk kleiner geworden. Ook hebben de collega's meer tijd beschikbaar om zich bezig te houden met andere taken. Deze taken moeten zoveel mogelijk gebonden zijn aan het watersysteem, zodat ze tegelijkertijd kunnen blijven speuren naar exoten. Voorbeelden van andere taken zijn: monitoring en verwijdering van exotische planten, inmeten van de baggerlaag, bijdragen aan peilbeheer, onderhoud van vispassages en meehelpen bij vismonitoring. De focus ligt nog steeds op muskusratten, maar door deze extra taken blijft het werk, ondanks de lage vangsten, voor de collega's toch interessant.

De herkenningskaart voor exotische rivierkreeften (zie de volgende pagina) is gratis te downloaden is via <https://www.eis-nederland.nl/zoekkaarten>

Tekst en foto's: Flora Rosenbrand, coördinator Exotenbestrijding Wetterskip Fryslân

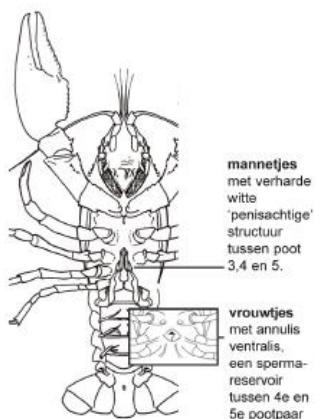

Kleine impressie van de praktische cursus 'Ecologie en herkennen van rivierkreeften'

"Het kunnen zien en vergelijken van de verschillende soorten was erg interessant en van grote meerwaarde."

Kleine impressie van de praktische cursus 'Ecologie en herkennen van rivierkreeften'

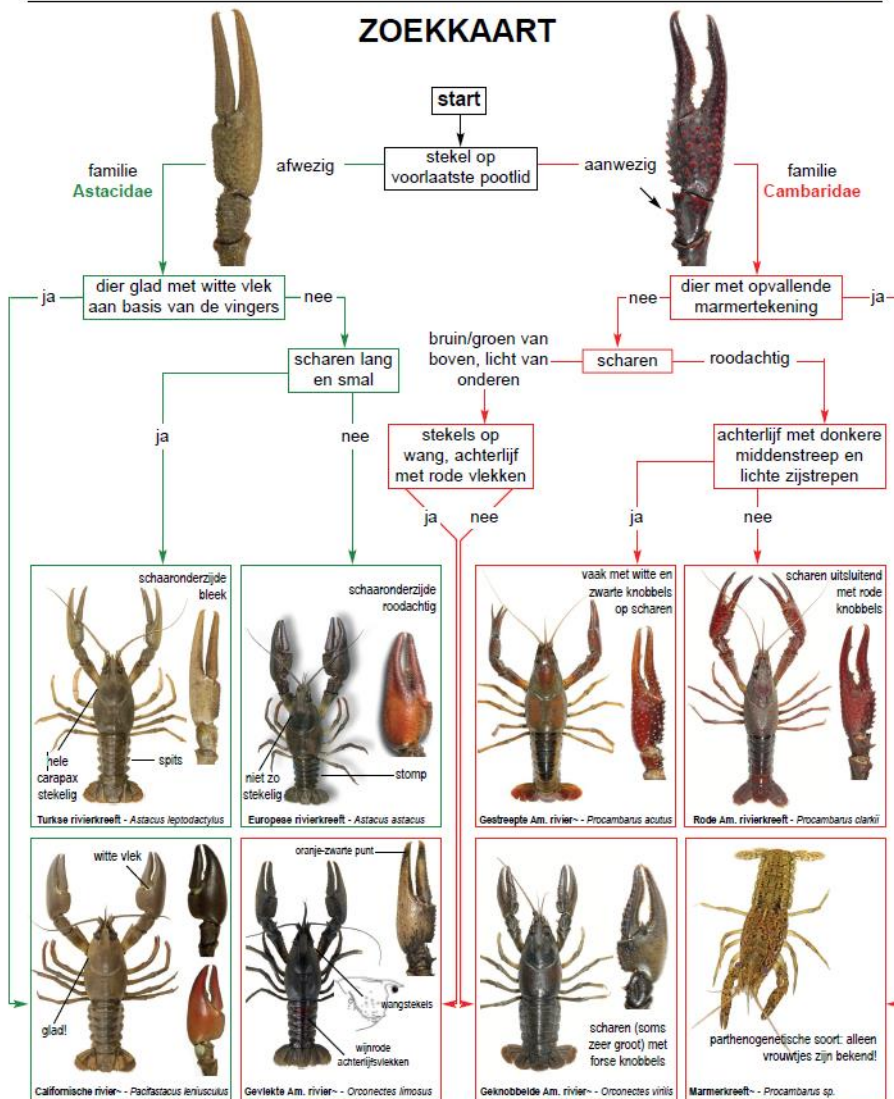
Bij het invulformulier van EIS-Nederland staat ook nog het verschil tussen mannetjes en vrouwtjes aangegeven
Bron: EIS-Nederland

Kreeft gezien? Stuur een mail naar Naturalis: eis@ncbnaturalis.nl!

Stichting EIS-Nederland, nauw verbonden met museum NCB Naturalis, doet onderzoek naar de verspreiding van ongewervelde dieren in Nederland. De inzet van enthousiaste waarnemers is hierbij onmisbaar!
De opmars van invasieve kreeften, vooral Amerikaanse soorten, is een relatief recente ontwikkeling, waarvan het einde nog niet in zicht is. Met uw hulp kunnen we ontwikkelingen in de gaten houden. Stuur uw waarneming naar eis@ncbnaturalis.nl (zie ook ommezijde).

ZOEKKAART

“Stichting EIS-Nederlands doet onderzoek naar de verspreiding van ongewervelde dieren in Nederland. De inzet van enthousiaste waarnemers is hierbij onmisbaar!”

Zoetwaterkreeften

De afgelopen vijf jaar hebben vier nieuwe rivierkreeftsoorten zich in het Nederlandse oppervlaktewater gevestigd (introductions voor consumptie en aquariumhandel). In totaal komen er nu acht soorten voor. Veel van de nieuwe soorten lijken zich razendsnel te verspreiden, maar er is weinig over bekend omdat de dieren meestal aan het zicht onttrokken blijven.

Elke waarneming telt!

Met behulp van dit formulier kunnen waarnemingen worden doorgegeven. Bij losse meldingen kan ook worden volstaan met een e-mail naar eis@ncbnaturalis.nl. Een foto van de vondst wordt zeer op prijs gesteld.

Ingevulde formulieren kunnen (zonder postzegel) gestuurd worden naar:

Stichting EIS-Nederland
Antwoordnummer 10430
2300 WB Leiden

Voor vragen of nieuwe formulieren bel: 071-5687413

Meer informatie is ook te vinden op www.naturalis.nl/kreeften.

Colofon Zoekkaart kreeften. © EIS 2010
Uitgever: EIS-Nederland, Postbus 9517, 2300 RA Leiden, eis@ncbnaturalis.nl
Tekst, opmaak & fotografie: B. Koese